

ZGO 6. R - 5. teden pouka na daljavo

Draga učenka, dragi učenec !

Pred nami je že 5. teden pouka na daljavo. V tem času smo se že vsi, upam, navadili na novo obliko dela, verjamem pa, da že marsikdo pogreša šolo, druženje, prijatelje, morda kdo celo učitelje ...

Za nami so tudi velikonočni prazniki. Upam, da ste jih lepo preživeli, čeprav so bili tokrat precej drugačni, kot smo si jih še pred mesecem dni v mislih predstavljali.

Kmalu bomo imeli preverjanje znanja. O tem, kako bo potekalo in kdaj, boš pravočasno obveščen. Za enkrat je tvoja naloga, da čim bolj skrbno narediš, kar sem naročila.

Če ti kar koli ni jasno ali imaš dodatna vprašanja, mi lahko sporočiš na mail, ki se glasi : daria@gorup.eu

Prejšnjo uro smo govorili o izumu kolesa. Snov lahko prebereš iz zvezka, da si osvežiš spomin in boš lepše nadaljeval z današnjo.

Ta teden pa bomo govorili o naslednjem velikem izumu – o vodnem kolesu.

Odpri učbenik na str. 45 in napiši naslov v zvezek :

VODNO KOLO

Najstarejša naprava na vodni pogon je bilo vodno kolo.

Iznašli so ga v Egiptu okoli leta 200 pr. n. št. Oglej si sliko v učb. na str 45, kako je zgledalo. Ponekod ga še danes uporabljajo -> na obod so pritrdili posode, ki so zajemale vodo - ta je bila potrebna za namakanje polj.

Ljudje v Egiptu so bili namreč živlensko odvisni od vode, ki jo je ponujal Nil. Če ne bi polj redno namakali, ne bi na njih nič pridelali.

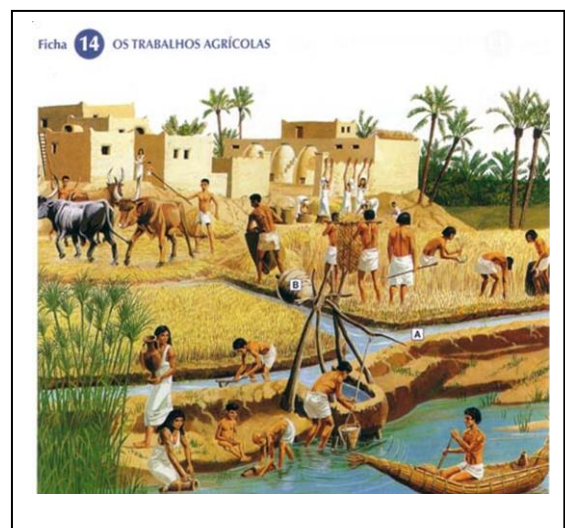
Zapiši v zvezek k 1. točki :

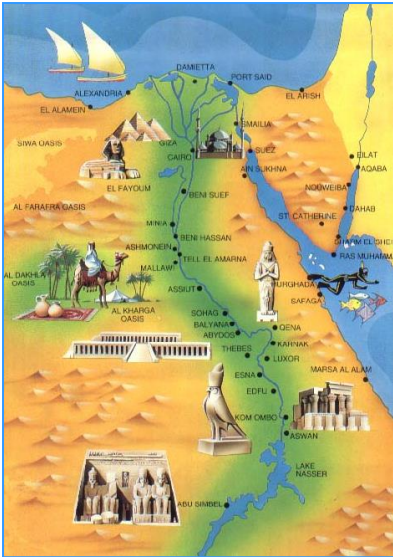
1. Izum vodnega kolesa

- Preberi iz učbenika prvi odstavek in izpiši, kdo so iznašli kolo, kdaj in čemu je služilo.

Oglej si zemljevid, ki nam kaže prostor ob Nilu v letih pred našim štetjem.

Zelena barva nam prikazuje, kolikšen prostor so Egipčani uspeli »iztrgati«
puščavi in ga preurediti v rodovitna polja.

Reka Nil je dolga skoraj 7000 km in je najdaljša reka na svetu. Ima dva izvira (Beli in Modri Nil, ki se združita pri Kartumu).

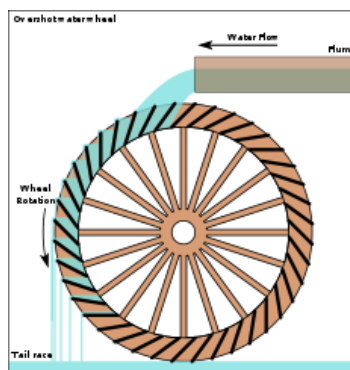
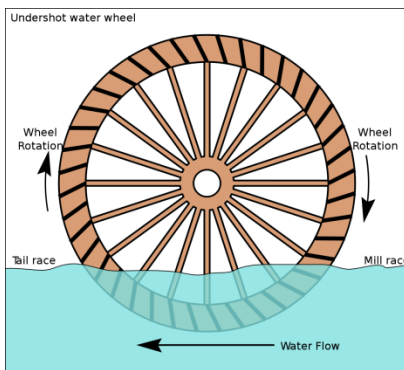
Teče od juga proti severu. V Sredozemsko morje se izliva v široki delti, ki obsega 37000 km² rodovitne zemlje.

Po Nilu je potekal živahen promet - ladje so prevažale žito, blago, živino ter celo umrle.

Nil je poplavljal od junija (začetek leta za Egipčane) do septembra.

Vodo so zajezili v bazene za kasnejše namakanje – uredili so namakalni sistem (kanali, zapornice, umetna jezera, šadufi, vodna kolesa).

Ljudje so sčasoma spoznali, da je vodno kolo še bolj učinkovito, če se na obod kolesa pritrdi lopatice. Tako je nastalo mlinsko kolo, ki je služilo številnim namenom.

Zapiši naslednjo točko :

2. Iz vodnega kolesa se je postopoma razvilo mlinsko kolo, ki je v zgodovini služilo :

- Preberi besedilo iz učbenika (str. 45 spodaj) in napiši, pri katerih delih so si Rimljani pomagali z vodnimi mlini.
- Dodaj : Prvi mlini na Slovenskem so omenjeni iz 13. stol.

Sredi 19. stoletja so v mlinih namesto vodnega pogona začeli uporabljati parne stroje. S tem se je začela mlinarska industrija.

Preberi rubriko Ali veš (str. 46) in zapiši naslednjo točko.

3. Sredi 19.stol. so v mlinih namesto vodnega pogona začeli uporabljati parni stroj.

mlinarska obrt -----> mlinarska industrija

Premisli, kje v Sloveniji danes »izdelujejo« - meljejo moko. Čemu je moka namenjena, kaj lahko iz nje naredimo ? Morda veš, katere sestavine potrebujemo za kruh ?

Pri zadnji točki bomo omenili eno slovensko posebnost in sicer plavajoče mline na reki Mura v Prekmurju.

Lahko greš na spodnji spletni naslov in si to tudi ogledaš. Premisli, zakaj jim rečemo plavajoči mlini.

https://www.google.si/search?q=plavajo%C4%8Di+mlini+na+Muri&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwj-6OPBvdPoAhXnkIsKHxebDhcQ_AUoAnoECBUQBA&biw=1324&bih=594

Zapiši :

4. Posebnost na Slovenskem -> plavajoči mlin na Muri.

